

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

„Prudentes et circumspecti“.

(Dr. E. B.) Epitetul acesta măgulitor l-au primit de mult confrății Sași dela un rege maghiar, ca recunoștință pentru înțeleapta ținută a lor, manifestată întru asigurarea intereselor proprii. Și epitetul a rămas, iar ei s'au nisuit să-l justifice și l-au justificat totdeauna.

Constat lucrul acesta, nu ca infruntare, și cu atât mai puțin ca batjocură, după ce e clar în fața noastră a tuturor adevărul, că suprema misiune a fiecărui popor este, asigurarea existenței proprii, dacă nu se poate altcum, chiar și în detrimentul altora.

Nisuițele în direcția aceasta ale confrăților Sași, precum și toate mijloacele acomodare de a servi acestui scop, le recunosc de îndreptățite, întocmai ca și luptele noastre, pentru apărarea individualității proprii naționale. Prin urmare, scopul acestor șire este numai scrutarea, în mod obiectiv, sine ira et studio, dacă atitudinea politică urmată în timpul mai nou din partea confrăților Sași corăspunde întru adevăr scopului, și e acomodată, ca în mijlocul acestei situațiuni grele și critice se asigure existența și viitorul unui element atât de prețios, cum e poporul săsesc?

Conducătorii acestui popor, văzând adecă divergențele ce există între noi, Românii, și între deținătorii puterii, precum și regretabila situație încordată, născută pe urma lor, în mod instinctiv au plecat spre nisuițele, de a exploata aceasta tristă situație în interesul lor propriu și în detrimentul nostru, prezentându-se ca aliați ai statului, respective ai intereselor maghiare naționale, și oferindu-și puterii de stat serviciile în contra direcției așa zise „contrară statului”, acceptată din partea românilor rătăcite, ca în modul acesta, câștigând bunăvoința maghiarimei și a guvernelor, să-și

poată salva și promova interesele speciale.

Lucrul a fost bine plănuț, dar așa se vede, că totuși s'a zădărnicit. Politicianii maghiari au văzut prin sită și au observat pe sub pantaloni piciorul de cal, care a tradat lucrurile. Au văzut adecă politicienii maghiari, și de altcum neîncrezători față de Sași, că politica inaugurată din partea conducătorilor acestora, ca prietenească Maghiarilor și credincioasă guvernului, e numai o tactică a conducătorilor, și nu e în stare să străbată în sângele poporului săsesc, atât de eterogen și cu înclinări atât de particulare, care, tocmai dacă ar voi, nu ar fi în stare să renunțe dela particularitățile sale de rasă, dela atribuțiile acesteia, acomodându-se direcției nouă naționale maghiare, care cere tocmai jertfirea unei părți din aceste particularități.

E și natural pentru poporul săsesc, ca parte din elementul cultural mare și puternic german, și esponentul acestuia în Orient, că întocmai ca și poporul român vrea să-și păstreze caracterul original, limba și cultura, pe cari de dragul nimănui nu vrea să le jertfească, și nici se cedeze din ele nici o literă. Pe lângă aceasta mai vine o anumită antipatie, pe care o are din naștere, și greutatea tehnică, sprijinită de sentimentul superiorității, de a nu-și putea însuși limba maghiară, care pentru săsimea dotată cu puțin talent limbistic formează curată tortură, mai ales ținând ea de inferioară limba și cultura maghiară, față de cea — germană.

Dacă cu toate acestea, s'au supus nisuițelor de maghiarizare, au făcut-o numai la aparență, ca politicienii prudenti și circumspecti. Au făcut „gute Miene zum bössen Spiel”. Ca politicienii șireți adecă au descoperit, respective au lansat „primejdia valahă”, care îi amenință deopotrivă pe ei și maghiarimea, și îi avisează la apărare comună. Au

căutat deci să întărească pe Maghiari în credința greșită, că Românii sunt „iredentiști”, cari vreau să rupă Ardealul, lucru pe care ei, Sașii, sunt chemați să-l impedeze, pentruca „marea valahă” să nu-i înghiță, pe ei și pe Maghiari.

Nu mai cât au scăpat din vedere două lucruri, întâiu, că lumea politică maghiară nu crede în astfel de grozăvii, și al doilea, că maghiarimea să crede astăzi atât de tare, încât, cum spunea „Budapesti Hirap”, să nu fie avisată la sprijinul nici uneia dintre naționalități. Cert e, că dacă ar ajunge lucrurile întru adevăr la atâta, — ceea ce numai cu totala zdrobire a maghiarimei s'ar putea întâmpla, — ruperea Ardealului cele 200.000 de Sași nu o vor putea împede.

Maghiarimea e în curat cu toate acestea. De aceea „Budapesti Hirap” în articolul de fond din 8 Iulie declară de desfăcută alianța săsească, declarând în mod categoric, că Maghiarii nu reflectează la serviciile Sașilor, ci perhoreșchează din principiu orice pact, și nu sunt aplecați a face Sașilor nici cele mai mici concesii, nici chiar în detrimentul Românilor.

Declarația aceasta, așa cred, îi va desmeteci pe confrății Sași și îi va indemnă să facă din atitudinea lor obiect de nouă și serioasă cugetare.

Să nu fiu rău înțeles. Nu doresc dela ei să facă politică radicală, intransigentă naționalistă, ca aceea, pe care „S. D. Tageblatt” ne-o recomandă nouă, poate că nu cu scop de tot neegoist, pe care însă eu nici pentru noi, ca element mai tare după număr, nu o țin de corectă și de ducătoare la scop.

Ca oameni circumspecti, Sașii se fereșc de altcum să ne dea nouă sfat hotărât, că ce atitudine să ne însușim, pentruca ei să poată coopera cu noi împreună spre apărarea intereselor comune, și astfel ne reținem și noi dela amestecul în afa-

cerile lor. Facă ei politica pe care ei o află de bună. Asupra unui lucru însă ne simțim îndemnați a le atrage luarea aminte în mod prietenesc și în interesul lor propriu, anume, să se ferească de a se folosi în lupta pentru promovarea intereselor lor particulare de arma cu două tășuri și puțin glorioasă a — *denuncierii*.

Noi, Românii, nu suntem dușmani Sașilor. Ne plecăm chiar înaintea culturai lor înaintate și înaintea bunăstării lor economice. Am învățat multe dela ei. În luptele pe cari siliți suntem să le purtăm pentru limba și cultura noastră proprie nici odată nu ne-am gândit la aceea, ca să impunem Sașilor limba noastră. Dacă ei singuri o învață, — nu poate decât să ne bucure. Simpatiile noastre și conștiința comunității de interese nu poate să meargă însă până acolo, ca noi să fim scara pe care să urcă Sașii, noi să fim parafulgerul, care delătură primejdiile, astfel, că le primește asupra sa. Incidit în Scyllam, qui vult evitare Charybdem.

Dacă Sașii urmăresc tactica numită în lumea comercială „concurrență necinstită”, nu pot să deștepte în noi decât antipatia de care sunt legate apoi toate consecvențele sale.

Să se gândească Sașii la faptul, că dacă întru adevăr ar ajunge rândul la o astfel de concurență, noi, element de popor mai număr, deci mai prețios pentru maghiarime, ușor am putea să ajungem deasupra, pe lângă prețul unei mici resignări, și ușor am putea să convingem pe Maghiari, că pecând ei cu ajutorul Sașilor nu ne pot desarmă pe noi, cu ajutorul nostru sigur că pot duce pe Sași la faliment politic.

Se pare deci, că situația momentană a întunecat judecata Sașilor și i-a făcut să uite, că „marea valahă” care îi încunjură, câtă vreme e liniștită, le duce cu prietenie naia lor înaintea, printre valorile șoptitoare. Să se ferească deci de a turbura marea, pentruca atunci valu-

FOIȘOARĂ.

Scrisori.

II.

Amice!

E în adevăr interesant, cum un profesor tinăr din chiar senin vine și ridică acasă publică contra tuturor intelectualilor români, cari nu și-ar face datorința față de poporul dela sate, talpa neamului nostru.

Nu te miră. O samă de oameni ai generației ce ne urmează atacă pe toată lumea. Toți, mai mari și mai măruți, sunt vinovați de a nu ști păstra cinstea cărjei ce li s'a încredințat.

Dar să revin la partea ce ne privește pe noi, medicii români. Cei mai mulți dintre noi sunt așezați în provincă, în urmare au de a face mai ales cu țărani. În cursul anilor abia va fi casă, în care să nu fi intrat; abia va rămâne cap de familie, care să nu fi auzit pe medicul cercual dând sfaturi igienice.

Ziua noaptea tot pe drumuri. Des de dimineață ai plecat la Gurarâului, dar abia ai sosit acasă și trebuie să pleci la Mag. Pe la 2—3 după amiază ești acasă și te bucuri de căldura ce răspândește

cuptorul încălzit. Uită cu totul, că a fost frig, și habar nu ai, că te-ai răsturnat cu sania în șanț. După cină te culci și poate tocmai visezi cum alergi cu sania și te minunezi de mulțimea vulpilor ce sar din tufșurile Magului, când de odată cineva bate la fereastră. Te scoli, ridici puțin perdeaua și te uiți afară. În stradă doi țărani îmbrăcați de iarnă și cu câte un furcui în mână. Te chiamă tocmai în capul satului, pe Orlățel în sus.

Ei, domnule profesor, nu ți-se face inima cât un purice? Cum, la mezul nopții să pleci cu doi oameni străini? Asta nu se poate. Dar vezi, medicul trebuie să plece. Și el pleacă, căci cine va ataca pe un om, care numai bine caută să facă cu meseria lui?

Trec poate câteva săptămâni. Tocmai la mezul nopții auzi că dinaintea casei tale se oprește o căruță. După câteva minute: „cine bate la fereastră?” — „Eu, domnule, sunt dela Căcova; te rog să poțesti la noi, că avem un copil greu bolnav”. Iți iai cele trebuincioase și pleci, te duci cu un om necunoscut, deși nu-ți vezi mâna de întunecare ce este. Din când în când te cugeți la ceilalți muritori, poate și la vr'un profesor seminarial, care la acel ceas doarme liniștit, după ce a încrestat câteva paralele istorice.

Parecă văd pe colega din vecini, cum pleacă în zori de zi în o comună

mare, fără medic comunal pe acele timpuri. Ziua întreagă, — ne aflăm în drielul iernii, oamenii vara sunt duși și mai la munte, — umblă pe la bolnavi. Să se înapoiază acasă, dar liniștea nu-l așteaptă, căci trebuie să mai facă o vizită fără amănare. Legea-i aspră. Când te chiamă cineva la un copil bolnav, trebuie să mergi. Legiutorul, înainte de a concepe proiectul seu, nu a umblat toată ziua pe minunatele strade ale Poieni.

Il cunoști, domnule profesor, pe colega de care vorbesc. Cum crezi, că a putut să se valideze literalicește, să mai țină și serii de prelegeri publice la sate, când el — în anii cei mai buni — eră robul bolnavilor din cercul seu și din cercul învecinat?

Să mă crezi, nu e de invidiat soarta unui medic, mai ales a unui medic român așezat în vr'o comună rurală ori în vr'un târgușor.

Nici la oraș nu trăim chiar ca în rai.

O repetez: nu e de invidiat soarta unui medic român, nici chiar a celor, cari s'au învrednicit de vr'o sinecură oarecare. Medicii au dogme și canoane severe, pe cari nu e permis să le desconsider.

Sibiu, în Iunie 1908.

Dr. I. Beu.

O căsătorie.

(Fine).

După ce a plecat amicul Nicolae de acasă, a plecat și domnișoara Sida. Știa, că până la oarele zece seara domnul Nicolae nu mai vine acasă, putea deci să facă grijirea locuinței oricând peste zi. A încuiat bine toate ușile și a plecat prin oraș, cu scopul să-și cumpere los cu numărul 111, așa cum l'a visat.

Afară eră vreme urâtă și tinoasă. Zăpada se topise, și mai începuse și o ploie mărunță, mestecată cu lapoviță, așa, că picioruțele domnișoarei Sida, ori unde călcau, să înglodau în tină. Păcat că a eșit pe o astfel de vreme din odaia ei caldă și plăcută! Dar acum n'o să se întoarcă îndărăt cu treaba neisprăvită. Hărtia de dovezeci coroane o ținea bine strânsă în mâna stângă, în care ținea și cortul, ca se nu o ude de sus, iar cu mâna dreaptă i-și ținea ridicată rochia, ca să nu se sărute cu tina de pe trotoare.

Ajunge în dreptul unei modiste, care avea un galantariu frumos aranjat, cu cele mai moderne pălării. Domnișoara Sida să opri în loc și începă să examineze pălăriile. Află una, care i-se părea de o frumuseță rară. Așa ceva n'a mai văzut. Trebuie că e confecționată la Paris. O pălărie de vară, să-i cauți păreche. Numai flori, pare că ar fi un parc în miniatură, ori însăși

rile mănioase vor face să se scufunde naia!

Noi, Românii, vrem să trăim în pace cu toate popoarele. Nu vrem să înaintăm în bunăstare pe contul nimănui, ci numai din hărnicia noastră. Pentru drepturile noastre luptăm pe temeiul legii, dar drepturile altora nu vrem să le stărbim. Mai ales față de Sași ne purtăm astfel, față de poporul cu care trăim în pace de secole, de care ne leagă multe interese, și cu care, oricum s'ar întoarce roata lumii, împreună vom trăi și mai departe, întocmai cum și ei siliți vor fi cu noi împreună să trăiască. De aceea, ar fi de dorit, ca Sașii să nu strice buna vecinătate de dragul unor favoruri problematice și de efect numai momentan, să nu periclitizeze prietenia noastră. Sprijinească-ne în luptele noastre juste și patriotice, purtate pentru drepturile garantate în lege, cari sunt, nu numai drepturile noastre, ci și drepturile lor, și fie convinși, că prin aceasta sprijinesc cauza lor proprie.

Sașii sunt în măsură să știe, că poporul nostru e drept și e recunoscător față de toți binevoitorii sei. Dar poporul nostru are și însușirea că „fine minte” pe toți dușmanii sei. Insemne-și deci bine Sașii cele spuse de mine și îndrepte-ți în acest înțeles atitudinea din viitor, și atunci vor rămâne și pentru mai departe vrednici de epitetul măgulitor pus în fruntea articolului meu de față.

Serbările dela Șimleu.

Adunarea generală a „Astrei.”

Invitare.

Comitetul aranjator invită cu toată onoarea la serbările, ce vor avea loc din prilejul adunării generale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” la Șimleu, din 6 până la 9 August, st. n. (24—27 Iulie st. v.) a. c.

Fiindcă invitări speciale nu se trimit, prin aceasta să se considere invitați toți Românii, cari se interesează de progresul cultural al neamului nostru.

Iată programul în liniiamente generale:

Joi, în 6 August, la 12 ore se va primi la Cizer comitetul central, care va veni prin Ciucea, iar dela Cizer va călători mai departe cu trăsurile până la Șimleu. Ceice doresc, dintre onorații oaspeți, și mai ales dnii ziariști, cari doresc a sosi deodată cu comitetul central, sunt rugați a ne anunța din bunăvreme, spre a se putea trimite trăsuri suficiente. La întâmpinarea comitetului central în Cizer, cea dintâi comună sălăjană în direcția aceasta (sudică), se va aduna poporul împre-

ună cu fruntașii din toate comunele din prejur. Membrii comitetului vor fi salutați de cler și popor, iar din partea desp. Șimleu al Astrei de Rev. d. Alimpu Barbulovici, vicarul Sălajului și prezidentul despărțământului.

(Trenul, cu care călătorește comitetul central, nr. 505, sosește în Ciucea dimineața la 8 ore 58 minute. Din Brașov pornește Mercuri sara la 7 ore 30 m., din Sibiu noaptea la 11 ore 10 m., și-l ajunge la Copșa, iar din Cluj Joi dimineața la 6 ore 10 m.)

Joi sara va avea loc în Șimleu convenirea de cunoștință.

Vineri se va face serviciu divin și se va ține a doua ședință. După ședință va avea loc banchetul, după el inaugurarea expoziției etnografice și petrecerea populară. În același local cu expoziția etnografică sălăjenească va expune lucrări de industrie casnică reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei, a cărei prezintă este doamna Elena Hossu-Longin.

Sara va avea loc teatrul. Se va juca o piesă populară originală cu muzică și cântări, din partea diletanților sălăjeni, instruiți de artistul nostru dramatic Aurel P. Bănuțiu, care va crea rolul principal. După teatru va fi masă comună a la carte.

Sâmbătă a. m. se va ține a doua și eventual p. m. a treia ședință.

Sara va avea loc concertul. Un punct de forță al concertului va fi balada Constantin Brancoveanu, capo d'opera dlui Murășianu, care va veni și o va conduce în persoană. Va fi cântată de corul teologilor din Gherla, în care se va contopi și al casinei române din Șimleu. Va concerta și corul Hilaria din Orade.

După concert, care va consta din 5 puncte, va urma dans.

Toate serbările se vor ține într'un teatru de vară, construit anume spre scopul acesta în cetatea lui Báthori (o grădină frumoasă), unde publicul va fi cu totul separat de străini. În teatru vor încăpea peste 1000 persoane. Lojele vor fi decorate cu țesături și cusături românești din Sălaj. Lumină electrică.

Toți cei ce doresc a participa sunt rugați pe calea aceasta să se însușească mai în grabă, cel târziu până la 1 August (19 Iulie) a. c., căci altcum nu putem garanta de cuartir. Cuartire avem de trei feluri: gratuite, la particulari cu 1 cor. pe 24 ceasuri și la hotele. Cei ce se însușesc, sunt rugați a arăta ce fel de cuartir doresc.

De asemenea și cei ce doresc a participa la banchet, sunt rugați a se însușea deodată cu însușirea participării, cel târziu până în 1 Aug. st. n. căci altcum comitetul aranjator nu garantează. Tacâmul costă 5 cor. de persoană. La banchet vor lua parte și țărani, a 1 cor. 60 b tacâmul.

După încheierea serbărilor, Duminică, 9 Aug. n. se va face peregrinaj la Mormântul din Bocșa-română a lui Simeon Bărnuțiu, dela nașterea căruia se implinesc 100 ani. Se va face și o excursiune la Moigrad, fosta capitală a Daciei porolise.

hărtia de dorezeci coroane alunecă pe masa modestei, și domnișoara Sida pleacă acasă împovărată cu o cutie mare, în care îi era împachetată pălăria. Cam pe aceeași vreme, când făcea domnișoara drumul spre casă, fiind pusă în posesiunea celei mai frumoase pălării ce și-a putut ea cândva închipui, — un negustor de porci, cu inele mari pe degete și cu lanț gros de aur la ciorănie, a cumpărat, în trafica mare, losul numărul 111, numărul visat de domnișoara Sida.

Amicul Nicolae nu se mai putea reculege. De două zile era ca schimbat, deodată cu scena aceea dela dejun. Ce poate să fie? L'a fermecat domnișoara Sida? Ori a privit el prea lung și prea afund în frumoșii ei ochi? Gândul îi era tot la domnișoara econoamă. Și simța cum i-se schimbă părerile de mai înainte, relativ la sexul slab, numit de unii și sexul frumos. Nu mai purta ură atât de mare, ca mai înainte, femeilor. Când întâlnea pe careva pe stradă, îi privea cu curaj drept în față. Ba pe câteva le-a și salutat, deși nu le cunoștea.

Și apoi visurile cele curioase ce le avea! O dată a visat, că în camera lui să juca un băiețel mic și frumos, care avea o asemenea frapantă cu domnișoara Sida.

Au mai trecut și alte două zile pline de torturi, iar în ziua următoare, era Sâmbătă, amicul Nicolae s'a dus seara la cafenea, cu intențiunea să cetească acolo ziarele proaspete, pentru că acasă la dejun nu le mai poate citi. Chiar dacă are gazeta în mână, când intră domnișoara Sida

NB. Insinuările pentru cuartire și banchet precum și cererile de informațiuni sunt a se adresa dlui Ioan P. Lazar, prezidentul comitetului aranjator.

Onorații oaspeți au legătură cu trenul până în Șimleu: prin Orade, Carei și Cluj, Bistrița, Gherla, Dej, Jibou, Zălau.

Comitetul aranjator.

Mănăstirea Agapia.

Cea mai frumoasă dintre mănăstirile de maici din România e mănăstirea Agapia. Frumoasă mai cu seamă ca pozițiune pitorească, căci marele incendiu din 1903 a mistuit din temelii întregul quadrilater de chilii, cari o împrejmuiseră și cari erau oglinda unei arhitecturi antice, care se armoniză în chip atât de minunat cu frumusețile naturii, formând un adevărat colț de raiu pământesc.

Clădirea a fost parte restaurată, sau mai bine zis reconstruită, cu balcoane mai mari și mai frumoase, cu camere mai spațioase și mai luminoase, dar din toată a lor făptură nu se mai degajează acel misticism, care odineoară înveștea poezia locului, ci mai mult îți face impresiunea unui salon cu mobile de mahon, învălite în catifea scumpă, iar pe jos cu covoare țesute de gospodinele române.

Totuși frumusețile naturii domină localitatea, iar opera arhitectonică se perde în imensitatea lor.

Călătorului, cum a eșit din Târgul-Neamț, i-se deschide o priveliște nespus de încântătoare în drumul spre Agapia, având a străbate un defileu alcătuit din mulții Cerdacu, Muncelul și Dealu-mare, printre cari a rămas o singură deschizătură ce duce la mănăstire.

Mănăstirea Agapia se compune din două părți: Agapia veche, sau cea din deal, și Agapia nouă, sau cea din vale.

Agapia veche, după datele istoricilor noștri, ar fi fost înființată de Petru Șchiopul, la anul 1585, și refăcută din temelie de Anastasia Doamna, soția lui Duca Vodă, la anul 1683. Totuși această dată, care figurează aproape în toate cărțile de „Istoria Mănăstirilor”, pare a fi eronată, căci P. S. S. Arhiereul Narcis Crețulescu, în marea sa lucrare, Istoria Mănăstirii Agapia, dovedește cu documente și hrisoave, că Agapia veche a fost zidită de Doamna Elena Rareș, soția lui Petru Rareș, la anul 1542 și că la anul 1585, indicat de istorici, ea a fost restaurată de Petru Șchiopul.

Cu privire la numele de Agapia se povestesc următoarele: Un ieromonah cu numele de Agapi, împreună cu câțiva ucenici ai săi, se stabili aici într'o poiană pe sprânceana muntelui, unde s'au adăpostit într'o locuință părăsită, și de la el s'a dat numele localității Agapia.

Acești cuvioși părinți sihaștri și-au clădit mai apoi chilii și o bisericuță de lemn.

La 1452 un călugăr cu numele de Teoctist a scris un *Apostol Slavon*, pe care l-a dăruit mănăstirii Agapia, fapt care constituie o dovadă nediscutabilă, că ea exista cu mult înainte de anul 1585, când se pretinde a fi fost clădită.

cu dejunul, o depune, și privește lung și cu nesăț la ea. Cu adunarea datelor pentru senaționalul său op s'a isprăvit. Nu mai are răbdarea de mai înainte, pentru că să le culeagă.

S'a dus deci la cafenea. Resfoind prin ziare și de rezultatul tragerii loteriei de stat. Ochii săi înpăngeniți. Scoasă batista și se stearsă bine cu ea pe ochi, apoi își șterse bine și ochilarii și i tocmi de nou pe nas, după aceea își aruncă privirea de nou în gazetă. Nu e nălucire. E lucru curat. Losul numărul 111 a câștigat lotul prim: două sute de mii de coroane, va să zică: losul domnișoarei Sida.

Alte idei, alte frământări lăuntrice. Pe la oarele 12 din noapte a mers abia amicul Nicolae acasă, sdobit de gânduri, confus și nedecis, că ce ar trebui să facă. Să-și abandoneze principiile și ura neîmpăcată față de femei, ori să abandoneze lotul cel mare, două sute mii de coroane? După o noapte nedormită, — în care, deși era cu ochii deschiși și cu mintea la loc, i-se părea, că aude plâns de copil mic, s'a decis pentru abandonarea — principiilor. Pentru că rezona așa amicul Nicolae: principiile sunt dela mine, sunt ale mele. Mă lapăd de ele, pentru a accepta altele, cari tot ale mele sunt. Va să zică, fără principii nu rămân. Lotul cel mare însă nu e dela mine, și dacă mă lapăd de el, nu-mi iese altul în cale. Ergo...

În dimineața următoare, când domnișoara Sida i-a adus dejunul, a pofcit o să șadă pe scaun și — i-a făcut ofertă de căsătorie. Greu muncă a săvârșit bietul om, îi curgeau sudorile de pe frunte. Dom-

De asemenea, dintr'un hrisov găsit în arhivele mănăstirii, se constată, că în anul 1464, ieromonahul mănăstirii Agapia avu gâlceavă cu cetatea Neamțului, pentru o casă cu livadă din Târgul-Neamț.

Agapia mare, sau nouă, cum i-se mai spune, a fost fondată la anul 1644, de Hatmanul Gavril și soția sa Liliona.

Agapia a fost mănăstire de călugări până la anul 1803, când după insistența Mitropolitului Veniamin Costache, a fost transformată în mănăstire de călugărițe, aducând aici maicele dela mănăstirea Socola din Iași, precum și parte din cele de la mănăstirea Văratec.

Din punctul de vedere istoric, mănăstirea Agapia prezintă o deosebită importanță, căci din diferitele fundațiuni ale acestor biserici reiese un contrast izbitor între doi domni, cari au lăsat urme neșterse în istoria Moldovei: Vasile Lupu, suveran omenos, civilizator, cu simțăminte naționale pentru această frumoasă provincie a țării, și Petru Șchiopul, o urgie a țării, care a devastat-o cu Turci și cu Tătari.

Pe lângă aceste date, Agapia veche mai amintește încă pe Anastasia, doamna celui Duca Voevod, arhitect distins, cu o reputație universală.

La marginea drumului, între Agapia mare și Agapia veche, ochiul excursionistului este atras de o stâncă colosală, numită peatra lui Aron Vodă, în vârful căreia este săpat un oghiasmator, unde pe vremuri se făcea sfințirea apei.

La anul 1888, M. S. Regele Carol a vizitat și acest frumos monument istoric, exprimându-și dorința, ca să se ia toate măsurile pentru a fi cât mai bine păstrat.

Printre frumoasele odore ale acestei mănăstiri am putut vedea: O evanghelie îmbrăcată în argint și suflată cu aur, manuscrisă în limba slavonă pe pergament, de Hatmanul Gavril, care este și semnat pe ea.

O cruce în opt colțuri de argint, suflată cu aur, lucrată în sârmă, și care a fost dăruită de Arhimandritul Siluam la 1593. O admirabilă cruce, obiect de artă, dăruită de M. S. Regele Carol I-lea, precum și o foarte frumoasă icoană, îmbrăcată în argint și suflată cu aur, dăruită de Regele Oscar II al Suediei.

Mănăstirea Agapia adăpostește actualmente mai bine de 300 maici, cari mai toate, afară de îndatoririle ce îndeplinesc către biserică, se ocupă cu diferitele industrii casnice.

Organizarea este aceeași, ca și la mănăstirile de călugări. Conducerea spirituală este încredințată unei stărițe, cu rangul de arhimandrită, iar administrația este condusă de soborul mănăstirii, care dă delegație maicei econoame.

Toate serviciile mănăstirii se fac de maici, în afară de serviciul divin, care este oficiat de preoți.

Unui singur călugăr i-s'a îngăduit șederea aci, și acesta este ieromonahul *Nectarie Vlăduț*, tatăl poetului *Al. Vlăduț*. Bătrânul monah a depășit vârsta de 100 ani, dar greutatea secolului cel poartă în spinare nu-l împiedică de a se duce cu multă regularitate la biserică și mai ales

nișoara Sida a amuțit de suprinerea ce i-s'a făcut. A și uitat să răspundă, că primește cu bucurie ofertul onorific ce i-s'a făcut. Dar asta nu l-a jenat pe emicul Nicolae. A intrat imediat în datații, și a decretat cu dela sine putere, că nunta să va serba peste opt zile. Iute, pentru că nu-l molestează amicii și cunoștii cu gratularile lor supărăciase. Ear în ziua nunții vor pleca în voiaj de nuntă, la Abazia și de acolo la Nizza.

— „E bine, domnule Nicolae!” zise domnișoara Sida, eșind afară pentru a se da în dragă voe plânsului, de bucuria fericii ce a ajuns-o.

Peste opt zile nunta s'a ținut. Înaintea de a merge la starea civilă și la biserică, coferile au fost împachetate pentru drum lung. Când au venit dela biserică, mirele și mireasa au schimbat toaleta și trăsurile așteptau la poartă, pentru că să-i ducă la gară pe tinerii însurați. Eră sosit momentul plecării. Amicul Nicolae se apropie confidențial de iubita sa jumătate legitimă și o întreabă: „Dragă! Bani sunt la tine?” — „Ce bani?” — „Câștigul dela loterie! Lotul cel mare, căzut pe numărul teu 111.” — „Ce? A eșit? Vai, și nu-l-am cumpărat. Mi-am cumpărat o pălărie pe banii ce mi i-ai dat...”

Tablou. Scena ce a urmat, nu o mai descriu. Trăsurile au fost trimise acasă, coferile au fost despachetate, și amicul Nicolae a zăcut în pat trei săptămâni.

de a strânge la sfat pe vizitatori, cari ascultă cu nesat fimoasle lui povestiri.

Dintre stăruirile cele mai vrednice pe cari le-a avut mănăstirea Agapia, a fost maica arhimandrita *Elisaveta Cirk z*, care a murit în vârstă de 91 ani la 1905, și care a stărețit 22 ani.

Actualm nă po. tul de stăruță este *I. Mazim*.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Pe Luni 8/21 Septemvrie c. convoc onorata preoțime la conferența anuală ținând în Hașfalău.

Programa e următoarea:

1. La orele 7 sf. liturgie cu invocarea Sf. Duh prin preoții: Elie Joanoviciu, Ioan Ganea și Toma Bărsan. Predică cu text din evanghelia zilei, sulevându-se datorințele de educație ale părinților față de copii, prin Romul Pulca, paroh în Saschiz.

Ședința I.

2. La orele 10 deschiderea ședinței.
3. Constatarea celor prezenți.
4. Discuție asupra serviciului și a predicii.
5. Comunicarea ven. ordine consist. numerii 2550, 13.570.

6. Rapoartele despre înființarea de fonduri de bucate și bibliotecii parohiale, cari au să se aștearnă subscisului prin eibite separate până la 15 August.
7. Pronunțarea conferenței în chestia înființării „băncii culturale”, propusă de protosincelul Dr. E. M. Cristea, acceptată cu mare însufățire de veneratul sinod arhidiececan.

Ședința II.

8. Tema „Cari sunt datinele și obiceiurile, cari trebuie susținute pentru întărirea simțului religios-moral în poporul nostru?” Elaboratori preoții: Elie Joanoviciu și Toma Bărsan.

9. Raportul protopresbiterului referitor la înființatele reuniuni femeiești, societăți de juri, fonduri de bucate și bibliotecii parohiale.

10. Raportul epitropiei.
11. Stabilirea temelor și dei. a locului pentru proxima conferență.
12. Propuneri de sine stătătoare.
13. Designarea verificătorilor.
14. Încheierea conferenței prin prezidentul.

Sighișoara, 25 Iunie 1908.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Din despărț. „Asociațiunei”.

Convocare.

Comitetul despărțământului „Hida-Huedin” al „Asociațiunei” pentru literatura română și cultura poporului român prin asta convoacă adunarea cercuală pe 19 Iulie 1908 în Berce, și invită cu toată onoarea pe toți membrii și pe toți aceia, cari se interesează de „Asociațiune” și doresc a promova interesele ei, să participe la această adunare a despărțământului, care se va ține după următorul

Program:

1. Participare în corpore la serviciul divin, ce se va celebra în biserica română din Berce la 8½ oare a. m.
2. După terminarea serviciului divin deschiderea adunării prin președinte, în școală.
3. Exmiterea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal al adunării.
4. Raportul comitetului despre activitatea despărțământului.
5. Raportul cassariului, conținând rațiociniul de pe anul expirat și proiectul de budget pe anul venitoriu.
6. Exmiterea comisiunilor:
 - a) pentru încasarea taxelor și câștigarea de membri noi pentru „Asociațiune”;
 - b) pentru censurarea raportului comitetului;
 - c) pentru censurarea raportului cassariului conform punctului 5.
7. Disertație conform §-ului 37 din statute.
8. Rapoartele comisiunilor exmise conform punctului 6 și deliberare asupra lor din partea adunării.
9. Eventuale propuneri.
10. Exmiterea a doi delegați, cari să reprezinte despărțământul la adunarea generală a „Asociațiunei”.
11. Închiderea adunării prin președinte.

Din ședința comitetului despărțământului „Hida-Huedin” ținută în Hida la 22 Iunie st. n. 1908.

Dr. Simion Tămas Dr. Alexandru Bodea
director-președinte. notariu-controlor.

NB. După terminarea adunării prânz comun în localul școlăiei. Prețul unui tacă 3 cor. 60 fill.

NOUȚĂȚI.

Încheierea anului școlar la școalele medii române din Brașov s'a făcut Duminecă după terminarea serviciului divin, la care au participat toți elevii, cu profesorii în frunte. Încheierea anului s'a făcut în sala festivă a gimnasiului. Domnul director V. Onișu a rostit un frumos discurs ocașional, iar corul elevilor, condus de prof. G. Dima, a executat trei piese frumoase, în urmă s'a făcut premiarea elevilor prin părințele Dr. V. Saftu.

„Partid moderat român”. Articolele dlui Dr. E. Babeș, publicate sub titlul acesta în ziarul nostru, numărul 67, 68 și 69 au apărut și în ungurește în ziarul „Magyar Hirlap”, care le publică, „fără ași schimba în chestia acesta punctul de vedere de mai înainte și fără a dori să se stabilească vre-o legătură între părțile sale și între dezvoltările autorului articolelor.” Cum se știe, ziarul „Magyar Hirlap” e organul ministrului de interne, contele Andrássy Gyula.

Nemții și Cechii. Nemții din Boemia au ținut Duminecă trei zeci și cinci de întruniri publice de protestare în contra cehizării țării, iar Duminecă viitoare vor ține alte cincisprezece. Motivul de supărare e următorul: Cechii au început să introducă din putere proprie pretutindenea unde ei sunt acasă limba cehă ca limbă oficială, în administrație și justiție, poștă și telegraf, și prin aceasta au vătămat dreptul limbei germane.

Hymen. Domnul Dr. Nicolae V. Zigré, avocat în Oradea-mare, își va sărba cununia la 19 Iulie n. c. orele antemeridiane, în capela ortodoxă română din Budapesta, cu domnișoara Lucia Plopu, fiica domnului jude regesc de curie Dr. George Plopu.

— Alexandrina S'oaita și Petru Postoin, învățător gr. or. își anunță cununia religioasă, care se va celebra în biserica gr. ort. din Zoltan, Duminecă în 6/19 Iulie a. c. la orele 4 p. m.

Legea de execuții. Legea nouă de execuții face mare bătaie de cap institutelor maghiare de bani. Băncile din Balassagyarmath și-au provocat debitorii să se îngrijească din vreme de regularizarea creditelor personale, iar institutele de bani din comitatul Trencinului vor ține Duminecă o consfătuire, pentru a stabili împreună măsurile ce sunt de luat în fața noiei legi execuționale.

Alt candidat. Pentru înalta demnitate de prezident al statelor unite din America, partidul democrat american a candidat pe domnul Brian, care e acum a treia oară candidat la postul acesta. El de paturzeci și opt de ani, orator bun, și se bucură de o sănătate extraordinară, ceea ce atribuie faptului, că nu fumează și nu bea nici un fel de beutură, afară de — apă.

Episcop sever. Din München se vestește, că episcopul din Rotterburg n'a voit să hirotonească întru preoți pe opt clerici, despre cari s'a dovedit, că s'au abătut dela dogme și canoane, și cetesc cărți și reviste liberale și moderniste. I-a declarat de neapți pentru misiunea preoțească, severul episcop.

Câmp de diamante. În Africa s'a descoperit un câmp nou de diamante. Până acum au fost scoase vre-o optsute de pietri de diamant, mari și frumoase. S'au început săpăturile, pentru a se da de adevaratul lor strat.

Linie nouă ferată. În curând se vor începe lucrările pentru clădirea liniei ferate dela Biserica-albă la Bozovici și de acila Jablanița, în Banat. Un colț de țară, până acuma isolat, va fi pus prin linia aceasta ferată în legătură bună cu cealaltă parte a țării, și va câștiga mult pe urma acestui nou mijloc de comunicație.

Doi ani pentru o palmă. Tribunalul din Dortmund a condamnat la doi ani temniță ordinară pe tehnicul Barth pentru faptul, că a dat scriitorului Lemberger o palmă atât de puternică, încât a asurzit.

Calduri mari. În New-York, America, e o căldură de nesuferit. Câte odată termometrul arată și 47 de grade la soare, iar la umbră 38. Mai mulți oameni au murit în urma căldurilor mari, iar numărul bolnavilor e foarte mare. Sunt mulți și de aceia, cari au înnebunit de căldură.

A 18-a expoziție de vite de prăsilă a „Reuniunii române agricole si-biene”, precum aflăm, se va aranja cu abateră dela „programul de lucru” al reuniunii, nu în comuna Săcel, ci în comuna Șura-mare. Schimbarea localității a fost pricinuită de seceta ce a domnit în vara aceasta. Locuitorii din Săcel și jur, cu o prăsilă de vite slăbuță și și aceasta rău ținută, din lipsă de nutreț, au cerut să nu se țină expoziția acolo, ci în altă parte, mai puțin sbiciuită de urmările dezastroase ale secetei. Economii noștri din Șura-mare și din comunele învecinate, cu o prăsilă de vite superioară și cultivându-și nutrețuri măiestrite pe o scară mai întinsă, au primit cu dragă inimă, ca expoziția pentru a. c. să se țină acolo. La apelul comitetului reuniunii s'a hotărât, ca expoziția să se țină Duminecă, în 6 Septemvrie n. c. Admise la expoziție vor fi vitele locuitorilor noștri din Șura-mare, Slimnic, Hamba, Găstieria, Bungard, Șurmică și Turnișor. Pentruca buna reușită a expoziției să fie asigurată, s'a instituit un comitet aranjator local, compus din fruntașii comunelor admise, cu scopul de a îndemna poporațiunea la ținerea în curățenie a vitelor, la buna hrănire a lor, cum și la participarea la expoziția din 6 Septemvrie n. c. În fruntea acestui comitet se găsește, între alții, parohul nostru Nicolae Opriș și învățătorul Ioan Opriș din Șura-mare. Precum aflăm, reuniunea economică s'asească va aranja și ea tot în Șura-mare o asemenea expoziție, însă la 1 Octomvrie n. c.

Răspuns dlui Dr. I. Beu.

St. Dle Dr!

M'am bucurat văzând, că începi a publica în „Tel. Rom.” o serie de scrisori, cari promit a fi interesante și instructive. Și mai mult m'a înveselit însă onoarea, ce-mi dai de a mă lua pe mine la refec tocmai la începutul acestei serii.

Dacă îmi permiți, aș avea unele observări de făcut asupra felului, cum tălmăcești, ori mai bine restălmăcești dta câteva cuvinte, ce am spus într-o conferință dela Sebeș.

Eu n'am afirmat niciodată și nicăiri, că medicii români nu se interesează de poporul dela sate. O astfel de afirmație ar fi fost o totul gratuită și ne la locul ei, căci dupăcum știe toată lumea — *interesul există* și la medicii, ca și la alte tagme de „onoratori” ai noștri. Se poate deschide în cazul cel mai grav o întrebare asupra motivelor, din care isvorește acest interes și dacă el este mai mult de ordin altruist sau, în prevalență, speculativ. Răspunsul la această întrebare m: se pare că l-a formulat chiar scrisoarea dta în aceste trei cuvinte modeste (... „și încassezi taxa”), atât de modeste, încât s'au ascuns cu sfilă într'un parantez, ceea-ce nu înseamnă, că cuprinsul lor n'ar fi lucrul mai de căpetenie decât toate eufemismele scrisorii dtaie, inclusiv „dinții laptelui.”

Tot dta spui apoi, cu indignare, că aș fi fost „nedrept” și că „afirmațiunea aceasta dl profesor seminarial a luat-o din vânt, ea e lipsită de ori ce bază reală”. Vei recunoaște, cred, că această acuză a dtaie n'are nici un temei serios. Înainte de toate dumneata, ca pretin vechiu, știai de mult, că de câte ori vorbesc, și mai ales de câteori scriu câte ceva, n'am obiceiul să iau nimic „din vânt”, ci totdeauna mi-am dat silință să scriu *documentat*. Așa și în cazul de față: cercetând în conferența din Sebeș, ce și cât s'a făcut până acum din partea cărturarilor noștri pentru luminarea poporului, toate spusele mele le-am documentat prin o statistică oficială a prelegerilor publice ținute sub egida Asociațiunii noastre culturale. Dacă această statistică între 150 de prelegeri populare n'a arătat decât 2 (zi două) despre *igienă* (iar după cea din urmă statistică dintre 341 prelegeri populare, iarăși numai 2 au fost ținute de medicii), te rog judecă, cine poartă vina. (Statistica menționată a fost publicată de referentul secțiunii economice chiar în „Revista Economică”, deci într-o foaie, pe care în urma înaltei situații financiare, ce ocupi cu atâtea cînste și ispravă, cred că și dta o cetești cu predilecție).

Spui mai departe, dle Dr., că conferența mea ar fi fost cam lungă și obositoare pentru „un auditor, care mă ascultă din oficiu, chemat acolo de” o poruncă a superiorilor”. Aici iarăși îmi pare cam

nedreaptă judecata dtaie, fiindcă presupun, că și ti de mult, cât de puțin obositoare au fost conferențele ce am ținut până acum la Sibiu și despre cari chiar dta ai mărturisit, că le-ai ascultat cu plăcere, iar intelectuali noștri au grăbit totdeauna să le asculte, deși nu-i silia nici „o poruncă a superiorilor”.

Adevărul e, că eu în conferența dela Sebeș m'am mărginit numai la constatări generale, în sprijinul cărora pot invoca drept „bază reală” statistica — și n'am avut, cum crezi dta, intențiunea de a „acuză pe unii, ca să pot scoate pe alții la iveală”. Dacă eram povățuit de gândul acesta, cel dintâi medic, pe care mi-aș fi ținut de plăcută datorință a-l „scoate la iveală”, ai fi fost chiar dta, ca unul dintre cei mai *abili* și mai apreciați conferențieri ai Sibiului nostru, nu numai în chestiuni de *igienă* populară, ci mai ales pe terenul *literaturii române*.

Primiți etc.

Sibiu, 14 Iulie 1908.

Dr. I. Lupaș.

Dela „Asociațiune”.

Secțiunile literare. Eri, Marți, s'au întrunit secțiunile literare ale „Asociațiunei” pentru literatura română și cultura poporului român aici în Sibiu, în ședință plenară ordinară. Ședința s'a ținut în sala festivă a „Muzeului Asociațiunei”. A fost deschisă prin prezidentul Asociațiunei, dl Iosif St. Șuluțu la orele 10. Cu compunerea procesului verbal a fost încredințat dl Oct. C. Tăslăuanu, secretarul „Asociațiunei”, iar verificatori au fost numiți domni Nicolae Togan și Silvestru Moldovan. La apelul nominal au răspuns 23 membri. Patru s'au scuzat în scris, doi cu graiu viu. Secretarul literar, domnul Octavian Goga, a cetit în urmă un frumos raport despre activitatea din trecut și din viitor a secțiunilor. A făcut amintire în raport cu părere de rău despre moartea membrului din secțiunea literară a Asociațiunii, Iosif Vulcan, față de care ședința plenară și-a exprimat regretele prin sculare. A vorbit pe larg despre foaia „Țara Noastră”, și la urmă a făcut propuneri concrete, cari s'au predat spre desbatere singuraticelor secțiuni. A ținut apoi ședință fiecare secțiune separat. Ședința a doua plenară s'a ținut astăzi, Mercuri, la orele 9 dimineța.

Prezident: Iosif St. Șuluțu. Prezenți 22 membri. Să cetește telegrama de felicitare a despărțământului Năsăud, care și-a ținut adunarea cercuală în Maier. Să cetește scrisoarea dlui I. Marcianu, prin care dimisionează din postul de membru corespondent al secției istorice.

Să cetească în urmă rapoartele secțiunilor, prin raportorii: Andreiu Bărsanu (secț. literară) Arseniu Vlaicu (secția științifică) Dr. Ioan Lupaș (secț. istorică) Dr. Ioan Stroia (secț. școlară) și R. Simu (secț. economică) și să i-au pe rând în desbatere.

Raportul comisiunei literare să ia spre știre, aducându-se următoarele hotărâri:

1. Colecția de *descănțeci*, prezentată din partea membrului secțiunii, Enea Hodos, să recomandă comitetului central spre tipărire, însă nu în biblioteca populară, ci ca op separat, dându-se culegătorului remunerația obicinuită.

2. Biblioteca populară să apară în viitor ca publicație periodică, în 12 numere la an.

3. Revista „Transilvania” se apară și în viitor de cel puțin 4 ori la an, cu analele Asociațiunei și cu text științific-literar.

4. Manuscriptul membrului corespondent Dr. I. Rafiu, despre viața lui I. Papu Ilarian remâne se fie censurat din partea secțiunii, apoi prezentat comitetului central spre tipărire.

Ședința se ridică la orele 12. Se continuă d. amez la orele 4.

Cărți și reviste.

„Biserica ortodoxă română”, revistă periodică ecleziastică a sfântului sinod al sîntei biserici autacefale ortodoxe române. Anul 32, numărul 3, pe Iunie. Tabela materiilor e bogată și variată, ca totdeauna. Abonamentul 12 lei la an. Administrația: București, strada Principetelor Unite, numărul 60.

Poșta redacției.

Dlui V. P. în C. Trimite și continuarea. Până nu o avem, nu putem începe publicarea.

Nr. 563/1908.

[178] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele mai jos însemnate, aparținătoare protopresbiteratului Turda, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

1. Turda, cu salariu de 700 cor., cuartir în natură și 20 cor. relut de grădină. Remunerație separată pentru conducerea corului și pentru agendele scripturistice.

2. Agârbici, cu salariu de 600 cor., cuartir, grădină și lemne de foc.

3. Cristiș, salariu 600 cor., cuartir și grădină.

4. Gabud, salariu 600 cor., relut de cuartir și grădină.

5. Hidiș, salariu 600 cor., relut de cuartir și de grădină.

6. Sâniacob de mureș, salariu 600 cor., cuartir și grădină.

7. Soporul de Câmpie, salariu 600 cor., cuartir și grădină.

Cu 1 Iulie 1910 salariile din comunele Turda și Agârbici să vor întregi din mijloace curat bisericești la suma de 1100 respective 1000, iar în celelalte comune tot la 1000 cor., parte din mijloace proprii, parte din ajutoare dela stat.

Cuincenalele să vor computa la toate posturile dela datul introducerii în oficiu a învățătorului. Anii serviți în alte comune nu să numără.

Cei aleși sunt datori a instrui în școala de repetiție, a conduce grădina de pomărit și a cânta cu copii în Dumineci și sărbători la liturgie. Învățătorii din Cristiș, Sâniacob și Soporul de Câmpie vor avea să prevadă provizor și cantoratul.

Concurenții au să-și promoveze cererile concursuale instruite în ordine în termen deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Turda, 20 Iunie 1908.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parohiale.

Iovian Murășianu
protopr.

Nr. 545.

[179] 1—3

Concurs

Pentru întregirea unui post învățătoresc la școala confesională din Cristian se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariu fundamental de 600 cor., cuartir în natură și 12 cor. pentru 1/4 ju-găr grădină.

Cu prima Iulie 1910 salariul fundamental se întregeste la 1000 cor.

Cuincenalele se compută dela datul instituirii definitive. Anii serviți aiea nu se compută.

Alesul învățător va fi îndatorat a înființa și conduce corul bisericesc în Dumineci și sărbători, pentru cari prestațiuni va primi o remunerațiune deosebită conform dexterității lui.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și în tipic.

Zernești, în 24 Iunie 1908.

Oficiul protopresbiteral al Branului în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea
protopr.

Nr. 351.38/1908.

[167] 2—3

Concurs

Conform rezoluțiunii Ven. Consistor Nr. 2297 Bis. din 4 Martie c. și Nr. 5337 Bis. din 7 Maiu 1908 pentru ocuparea posturilor de parohi din comunele bisericești mai jos însemnate, tractul Geoagului, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Bozeș, parohie de clasa III-a.

2. Almașul-de-mijloc, parohie de clasa III-a.

Emonumentele împreunate cu aceste două parohii sunt cele fasionale în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Doritorii de a reflecta la vre unul din posturile acestea au să înainteze cererile instruite conform regulamentului pentru parohii, subscrisului oficiu protopresbiteral, în termenul sus indicat, având asăprezeptă în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică din parohia respectivă avizând înainte oficiul protopresbiteral despre aceasta.

Orăștie, 21 Iunie 1908.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Geoagului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopr. adm.

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preaveneratul Consistor arhidiecezan Nr. 6398 Școl. 1908 din 25 Iunie a. c. să dă în întreprindere pe calea licitațiunii minunde edificarea unei sale de învățământ în Fărău (Magyarforro, cott. Alsófehér).

Licitația se va ține la curtea parohială gr.-ort. în 6 Iulie a. c. la 2 oare p. m. Prețul strigării: 4000 cor., materialul de zidit îl câștigă întreprinzătorul.

Comitetului școlar îi stă în drept ai concedre lucrarea oricărui primus oferent. Planul, preliminarul de spese precum toate condițiunile se pot vedea la oficiul parohial din Fărău. [181] 1—3

Fărău, în 30 Iunie 1908.

Emiliu Căpitan
par. gr.-ort.

Ioan Neamțu
not. com. școlar.

Aviz!

În 27 Iulie a. c. 10 oare a. m. sunt la cancelaria comunei Baromlaka (Vorumloc) 700 meter stângini lemne de fag pentru foc de vândut.

Prețul este de meter stângin dus în stațiunea Kiskapus 20 cor. Condițiunile mai deaproape a se vedea în cancelaria din loc.

Baromlaka, 8 Iulie 1908.

Geszi János
notar.

[180] 1—2

Nr. 258/1908. Of. ppresb. [170] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoarești dela școalele populare confesionale gr. or. române din comunele bisericești mai jos numite prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, computat dela prima aparițiune a acestui concurs în „Telegraful Român”.

1. Chinești cu salariu de 600 cor. din repartiție de pe popor, locuință, lemne de foc și relut de grădină. Coincuenalele se vor da numai după timpul servit la această școală.

2. Ciceu-Poeni și Dobricel, învățător ambulant cu salariu de 600 cor. din repartiție de pe popor, locuință, lemne de foc și grădină.

3. Ciceu-Corabie cu salariu de 600 cor., din cari 400 cor. din repartiție de pe popor și 200 cor. din ajutor de stat, locuință, lemne de foc și grădină.

4. Negrilești cu salariu de 600 cor., din cari 300 din repartiție de pe popor, iar 300 cor. din ajutor de stat, locuință, lemne de foc și grădină.

În comunele de sub 2, 3 și 4 urcarea salariului la câte 1000 cor. se va exopera din ajutor de stat după alegerea și respective după întărirea definitivă a învățătorului ales. Tot astfel și coincuenalele după serviciul definitiv implinit la oricare școală de ale noastre.

Cei aleși sunt datori a propune și religionea în școală la toate clasele, a conduce și școala de repetițiune și a cânta în Dumineci și sărbători cu copiii la sf. liturgie.

Concurenții au să-și aștearnă rugărilor, instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis și apoi înainte de alegere să se prezenteze poporului în biserică spre a fi cunoscuți și spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Dej, 18 Ianu 1908.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Dej.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 334/1908.

[169] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a posturilor învățătoarești în posturile mai jos însemnate din protopresbiteratul Deva, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Boholt, salariu 600 cor., cuartir și lemne.

2. Noșag, salariu 600 cor., cuartir și lemne.

3. Suligete, salariu 600 cor., cuartir și lemne.

4. Vărmaga, salariu 600 cor., cuartir și lemne.

Suplicele concursuali provăzute cu documentele necesare să se înainteze subscrisului în termenul deschis.

Învățătorii sunt îndatorați a instrui și elevii din școala de repetiție și a cânta cu școlarii în biserică.

Dobra, la 20 Iunie 1908.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Iosif Morariu
adm. protopresb.

„Crișana”, inst. de credit și economii în Brad.

Concurs.

Se publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant**, dotat cu salariu anual de 840 coroane.

Reflectanții au să documenteze, că au absolvat cu maturitate o școală comercială și că posed pe deplin limba română și maghiară și eventual și cea germană.

Cei cu praxă de bancă vor fi preferați.

Petițiunile au a se înainta până în 1 August a. c. subsemnatei direcțiuni, iar postul e a se ocupa în 1 Septemvrie 1908, eventual și mai curând.

După serviciul provizor și neexceptionabil de un an, va fi numit funcționar definitiv cu salariu anual de 1100 cor., 200 cor. bani de cuartir și tantiema statutară.

Brad, 30 Iunie 1908.

[171] 2—3

Direcțiunea.

Nr. 102/1908

[161] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bisericească de cl. III. Valea Verde în protopresbiteratul Câmpenilor se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” la ordinul consistorial nr. 2205 B.

Venitele sunt cele arătate în coala B. pentru întregirea dotării preoțești din partea statului.

Doritorii a ocupa acest post să trimită concursul lor cu documentele reerute la oficiul subscris și să ceară informațiuni spre orientare.

Câmpeni, 13 Iunie 1908.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Câmpenilor.

Romul Furduiu
protopresbiter.

Câni de vânzare

rassă curată **Leonberger**, care cresc până la o înălțime de 80 cm. și o lungime de 1 1/2 metru. Informațiuni dă administrația acestei foi.

[172] 2—3

Stofe veritabile de Brunn

Saisonul de primăvară și vară 1908.

Un Coupon de Mtr. 3-10 lung, dă un rând complet de haine de domni (Roc, pantaloni vestă), și costă numai	1 Coupon 7 Coroane 1 Coupon 10 Coroane 1 Coupon 12 Coroane 1 Coupon 15 Coroane 1 Coupon 17 Coroane 1 Coupon 18 Coroane 1 Coupon 20 Coroane
--	--

Un coupon pentru haine negre, Salon costă cor. 20—, precum și stofe pentru pardesie, postav pentru turiști, camgarn de mătăasă etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică deșisul fabricii de pânză, bine cunoscut ca reel și solid

Siegel-Imhof, Brunn

Mustre gratis și franco.

Avantajul mușterilor privați, comandarea stofelor direct dela firma Siegel-Imhof în locul de fabricație, are prețuri fixe considerabil de eftine.

Mare asortiment. Executare cu cea mare atențiune și a comandelor mici, din marfă de (48) 38—40 tot proaspătă.

Săpun de lapte de lilie
Steckenpferd.

Cel mai bun săpun pentru piele.

[69] 18—40

APĂ MINERALĂ PHÖNIX
DIN BUZIÁS

Intrece orice apă la suferințe de rărunchi și beșică.

Plăcută, puțin acrie, fără fier, îndeosebi împros-pătătoară apă de masă, bogată în acid carbonic.

Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Efect excelent la suferințe de rărunchi și beșică, catar cronic de rărunchi, peatră; precum și la îmbolnăvirile catarale ale escrețiunilor. — Prospece trimite la cerere administrația

Direcțiunei băilor lui MUSCHONG în Buziasfürdő.
(286) 60—100

La
Librăria arhidiecezană
se află de vânzare:

Cosma M., Album de țesături și broderii naționale 16—
— Modele de cusături românești caet I. —50
— Modele de cusături românești caet II. 1—
A. O. Maior, Biblioteca copiilor vol. I—III à 1—